

هنر سینما

-۲-

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی عیز گرد هفت‌هنر

س - ممکن است اطلاعاتی درمورد فیلم خام سینمایی در اختیار مابگذارید.

ج - معمولاً فیلمهای سینمایی را صرفنظر از اندازه و شکل به دو نوع تقسیم می‌کنند .
فیلمهایی که دارای نگاتیف هستند و فیلمهایی که نگاتیف ندارند .

۱ - فیلمهای نگاتیف دار : این فیلمها بعد از فیلمبرداری فقط تصویر نگاتیف بدست میدهند و لازم است یکبار دیگر از روی آنها چاپ کرد تا شکل پوزیتیف درآید و برای نمایش قابل استفاده باشد ، این فیلمها درمواردی که احتیاج به تهیه کپی‌های متعدد باشد مورد استفاده قرار می‌گیرند مانند فیلمهای پروفسومنی که در سالنهای عمومی به نمایش می‌گذارند و یا فیلمهایی که به منظور آموزش علمی و صنعتی و تبلیغاتی تهیه می‌کنند .

۲ - فیلمهای بدون نگاتیف یا انورسیبل: این نوع فیلمها بعد از فیلمبرداری و چاپ

مستقیم تصویرهای پوزیتیف و احتیاج به چاپ مجدد نبوده و میتوان آنها را با یکبار چاپ کردن آماده نمایش نمود ، این نوع فیلمها از نظر اینکه نسبت به نوع قبلی ارزانتر بوده و کار کمتری لازم دارند بیشتر بدرد فیلم سازان جوان آماتور میخوردند . بخصوص که از این نوع فیلمها هم رنگی و سیاه و سفید در بازار وجود دارد و هر فیلم ساز آماتوری میتواند با داشتن یک دوربین فیلم برداری و یکی دو حلقه از این فیلمها بلا فاصله کار تجربی خود را در سینما آغاز نماید ، بعلاوه باید گفت که فیلمهای با کادرهای کوچکتر مثل ۸ میلی متری و یا سوپر ۸ فقط مخصوص این طریق ساخته میشوند .

س - آیا نمیتوان از این قبیل فیلمها کپی های متعددی تهیه نمود ؟

ج - گفتم که این فیلمها نکاتیف ندارند و عموماً بعد از فیلم برداری و چاپ بیشتر از یک نسخه نخواهیم داشت و باید گفت عموماً فیلمهای اینکه آماتورها استفاده میکنند بهمین شکل میباشند مگر اینکه از اقدامات و وسائل مجهز دیگری باری جسته شود که مسلماً برای هر آماتوری مقدور نخواهد بود .

س - لطفاً درمورد فیلمهای انورسیبل آماتوری و کیفیت و خصوصیات فیزیکی و شیمیائی آنها توضیحاتی بدهید .

ج - برای درک بهتر لازم است بطور کلی فیلمهای خام را که در سینما و یا عکاسی بکار میبرند بررسی نمائیم : فیلمهای سینماتو گرافی از نظر حساسیت در برابر نور و رنگهای مختلف طبیعت کم و بیش ماقنده فیلمهای فتو گرافی (عکاسی) دارای خصوصیاتی میباشند . موضوع حساسیت فیلمها در برابر نور و رنگ اهمت بسیار دارد هنلا فیلمهای مدرن عموماً پان کروماتیک هستند یعنی در مقابل رنگها از ماوراء بنفس گرفته تا قرمز حساسیت نشان میدهند ولی این حساسیت رنگی نسبت به همه رنگها یکسان نیست و باید گفت ماکریم حساسیت فیلمهای پان کروماتیک در رنگهای آبی و بنفس میباشد . فیلمهای دیگر نیز هستند که به اصطلاح معمول آنها را سوپر پان کروماتیک مینامند که بر عکس فیلمهای قبلی نسبت به رنگهای بنفس و آبی حساسیت کمتری داشته ولی نسبت به رنگ قرمز حساسیت خیلی بیشتری دارند و این فیلمها هستند که در مقابل نورهای مصنوعی لامپهای الکتریکی که در آنها نسبت اشعه زرد و قرمز به مرائب بیشتر از روشنایی روز میباشد حساسیت بیشتری نشان میدهند . فیلمهای پان کروماتیک و سوپر پان کروماتیک از یک نوع فیلمهای دیگری که آنها را در اصطلاح سینمایی و عکاسی اورتو کروماتیک می نامند و در برابر نور قرمز حساس نیستند متمایز می شوند و همینطور در فیلمهای

معمولی که بیشتر به رنگهای آبی و بنفش و ماوراء بنفش حساس هستند تفکیک می‌گردد.

س - بنابراین بنظر شما کدامیک از این فیلمها ارجحیت دارد؟
ج - بنظر میرسد فیلمهای پان کروماتیک بعلت اینکه میدان حساسیت بیشتری در برابر رنگها داشته و مخصوصاً هارمونی بیشتری در مقابل انواع رنگهای خاکستری ایجاد می‌کنند نسبت به طریقه‌های دیگر برتری دارند.

س - آیا طول زمان تأثیر و شدت کمی نور و رنگ حساسیت فیلمها را تغییر نمیدهد؟
ج - مسلم است که یک فیلم حساس در مقابل تأثیر فتوشیمیک نور سیاه می‌شود ولی این سیاه شدن در برابر مقدار معینی از نور و در شرایط ثابت نسبت به فیلمهای مختلف کمتر یا بیشتر خواهد بود و این کیفیت از آنجا ناشی می‌شود که همه فیلمها دارای حساسیت یکسانی نیستند. بطور کلی میزان حساسیت فیلمها نسبت به یک مقدار قصعی از نور که زمان معینی باید بناشد تا تصویر روشن و کامل را بدست دهد قبل تعیین شده است کاملاً معلوم است که هر قدر حساسیت یک فیلم بیشتر باشد زمان تابش نور کوتاهتر خواهد بود معمولاً میزان حساسیت یک فیلم روی جعبه و یا بروشور همراه آن از طرف کارخانه سازنده قیمت می‌گردد، سازنده‌گان فیلمهای سینمایی از حساسیت‌های مختلفی در فیلمهایشان استفاده می‌کنند که میتوان بعضی از آنها را نام برد: طریقه ASA، DIN، ISO شیفر، ویستون و ژنرال الکتریک و غیره ولی عملاً طریقه‌های ASA، DIN و ISO مورد استفاده است که شرح جزئیات مربوطه به درازا خواهد کشید. ولی باید دانست حساسیت هر فیلمی از نظر تحریبی جنبهٔ نسبی دارد زیرا عوامل مختلفی میتوانند آنرا تغییر دهند از قبیل میزان و کیفیت انرژی نورانی، چاپ و ظهور و مدت زمان و حرارت وغیره که میتوان نام برد ولی یادآور می‌شود این عوامل معمولاً در مورد سینمای آماتوری چندان رلی بازی نمی‌کنند برای آنکه یک فیلمساز آماتور تقریباً همیشه فیلم خود را به یک لابراتوار اختصاص میدهد که در آنجا تحت یک فرمول قراردادی آماده و شرایط معین و ثابت که قبل از فیلم سازنده فیلم تعیین شده ظاهر و چاپ می‌گردد، البته ممکن است برای برخی از فیلمها کارخانه سازنده حساسیت‌های مختلفی در نظر بگیرد مانند فیلمهای ۱۶ میلیمتری آنسکو که دارای دو نوع حساسیت جداگانه میباشند. اثرات نوری در طول مدت زمان تابش روی فیلم بعلت تغییرات کیفی متغیر خواهد بود مسلماً اگر کیفیت و کمیت منبع نورانی هرگز تغییر پیدا نکند حساسیت کلی فیلم نیز برای همان نور بطور قطع غیرقابل تغییر خواهد بود ولی ترکیب نور و خصوصیات کیفی آن دائماً در عمل عوض می‌شود. این خصوصیت

در روشنایی روز و نور آفتاب بیشتر به چشم میخورد مثلاً نور آفتاب نیمروز خیلی بیشتر از آفتاب طرف صبح و یا عصر که رنگ قرمزتری داردند به سفیدی متغیر است و همینطور نور انعکاسی آسمان از نظر اشعه رنگ آبی خیلی غنی‌تر از نور مستقیم خورشید و یا نوری است که تواماً از آسمان و خورشید باهم می‌تابند می‌باشد. در کنار دریا یا در ارتفاعات مخصوصاً در تابستان نسبت اشعة آبی، بنفس، ماوراء بنفس از نواحی کم ارتفاع و دور از دریا بیشتر است.

س - آیا یک فیلم‌ساز همه اینها را باید بداند؟

ج - میدانید که هر کار و حرفه و هنری برپایه تئوریهای علمی و تجربی مستقر است و مسلماً اگر یک آماتور جوان قبل از همه جزئیات علمی و تکنیکی کلیه مسائل مربوط به سینما آشنایی داشته باشد با دید وسیعتر و تسلطی بیشتر فیلم‌های با ارزش را هم از نظر هنری وهم از نظر فن و تکنیک ارائه خواهد داد. اگر برای شما جالب باشد این بحث را پی‌آیان میرسانیم.

س - خواهشمندم درمورد چگونگی اثرات نور لامپها و پروژکتورها بر روی فیلم‌های مختلف توضیحاتی بدھید؟

ج - کیفیت نورهای مصنوعی نیز در شرایط مختلف قابل تغییر ندارد و قوی‌ترین پروژکتورهای فیلمبرداری در شرایط معمولی نسبت به روشنایی نیمروز دارای نور قرمز بیشتری هستند بنابراین مثلاً یک فیلم‌پان کروماتیک که حساسیت بیشتری به آبی و نفس دارد دو برابر نورهای مصنوعی که از این دو رنگ فقیر هستند کمتر حساس خواهند بود و بهمین دلیل است که سازندگان فیلم اغلب روی اتفاقاتی که مربوطه حساسیت ضعیفتری دارند کاربرد فیلم با نورهای مصنوعی در نظر می‌گیرند و باید گفت حساسیت انتخابی به اندازه‌ای است که تقریباً برای فیلم برداری در روشنایی روز و همینطور با نورهای مصنوعی یکسان می‌باشد.

س - کیفیت تأثیر یابی فیلم‌های به چه عوامل دیگری بستگی دارد؟

ج - حساسیت نوری و رنگی تنها کاراکتر فیلم‌ها هستند و در اینجا باید از قدرت تجزیه کردن و توانایی ضبط کمترین یا بیشترین مقدار نور و رنگ نام برد و این کیفیت تابع ذرات حساس سطح فیلم می‌باشد. فیلم‌هایی هستند که دارای ذرات خیلی ریز بوده و برخی ذرات حساسه شان در شترند. فیلم‌های با ذرات بزرگتر نمیتوانند مثل فیلم‌هایی که حاوی ذرات حساسه ریزتر می‌باشند جزئیات نوری و رنگی را برای تصویر دقیقت ضبط و ذخیره نمایند. ذرات هر قدر ریزتر باشند حساسیت فیلم بیشتر خواهد بود، البته باید متذکر شد که در نت بودن یک تصویر عوامل دیگری هم

دخالت دارند مانند توانائی تجهزیه و تفکیک اسخابی فیلم، ابزار کنیتها و حرکت کامرا (دوربین فیلم برداری) ثابت بودن فیلم در درون دوربین و مدت زمان تعیین شده برای هر تصویر وغیره.

س - فیلم را چگونه انتخاب میکنند؟

ج - معمولاً فیلم را نسبت به نوع فیلم برداری ، فضا و برداشتهای محیط و داستان انتخاب میکنند مثلاً برای فیلم برداری در روشنائی یک روز آفتابی انتخاب نوع پان کروماتیک با ذرات دینز وظیریف مناسبتر خواهد بود و اگر چنانچه در شرایط نامناسبتری از نظر نور و فضا و یا بانورهای ضعیف و مصنوعی فیلم برداری شود بعتر است از فیلمهای خیلی حساستر از این نوع بهره گرفت .

سال حامی علوم انسانی